

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a doua)

16 decembrie 2010(*)

„Recurs – Ajutoare de stat – Ajutor declarat compatibil cu piața comună – Condiție de rambursare prealabilă de către beneficiarul unui ajutor anterior declarat ilegal – Noțiunea «unitate economică» – Controlul comun exercitat de două societăți-mamă distincte – Denaturarea motivelor acțiunii – Erori și lipsa motivării”

În cauza C-480/09 P,

având ca obiect un recurs formulat în temeiul articolului 56 din Statutul Curții de Justiție, introdus la 26 noiembrie 2009,

AceaElectrabel Produzione SpA, cu sediul în Roma (Italia), reprezentată de L. Radicati di Brozolo și M. Merola, avvocati,

recurentă,

celelalte părți în proces fiind:

Comisia Europeană, reprezentată de domnul V. Di Bucci, în calitate de agent,

pârâtă în primă instanță,

Electrabel SA, cu sediul în Bruxelles (Belgia), reprezentată de L. Radicati di Brozolo și M. Merola, avvocati,

intervenientă în primă instanță,

CURTEA (Camera a doua),

compusă din domnul J. N. Cunha Rodrigues, președinte de cameră, domnii A. Arabadjiev (raportor), A. Rosas, A. Ó Caoimh și doamna C. Toader, judecători,

avocat general: doamna E. Sharpston,

grefier: doamna M. Ferreira, administrator principal,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 30 septembrie 2010,

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,

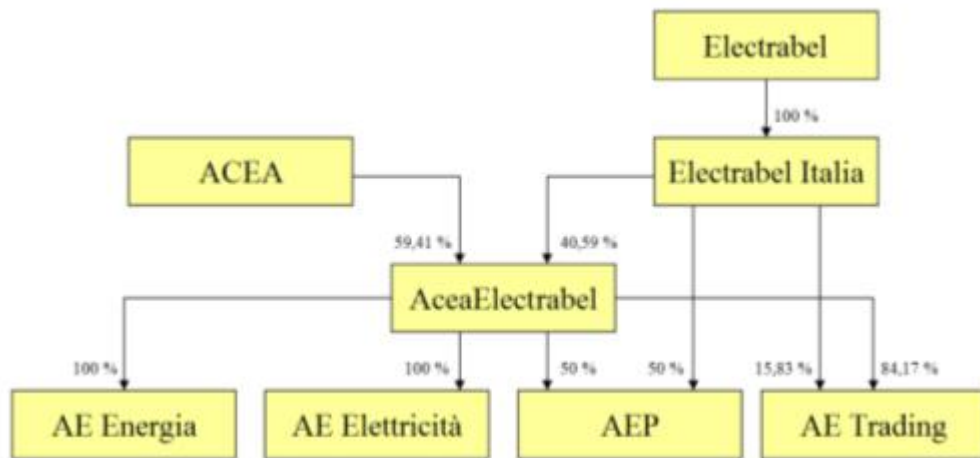
pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Prin recursul formulat, AceaElectrabel Produzione SpA (denumită în continuare „AEP”) solicită anularea Hotărârii Tribunalului de Primă Instanță al Comunităților Europene din 8 septembrie 2009, AceaElectrabel/Comisia (T-303/05, Rep., p. II-137, denumită în continuare „hotărârea atacată”), prin care acesta a respins cererea sa având ca obiect anularea Deciziei 2006/598/CE a Comisiei din 16 martie 2005 privind ajutorul de stat pe care Italia – Regiunea Lazio – intenționează să îl pună în aplicare pentru reducerea emisiilor de gaz cu efect de seră (JO 2006, L 244, denumită în continuare „decizia în litigiu”).

Istoricul cauzei

- 2 Situația de fapt din litigiu, astfel cum este expusă la punctele 1-17 din hotărârea atacată, poate fi rezumată după cum urmează.
- 3 AEP este o societate producătoare de energie electrică controlată de Electrabel Italia SpA (denumită în continuare „Electrabel Italia”) și de AceaElectrabel Holding SpA (denumită în continuare „AceaElectrabel”) în proporție de 50 % fiecare.
- 4 Electrabel Italia este controlată 100 % de Electrabel SA (denumită în continuare „Electrabel”), cu sediul în Belgia.
- 5 AceaElectrabel este un joint-venture creat de ACEA SpA (denumită în continuare „ACEA”) și de Electrabel Italia. Acest joint-venture își desfășoară activitatea în sectoarele energiei electrice și gazului și este controlat în proporție de 59,41 % de ACEA și de 40,59 % de Electrabel Italia. Acordurile de constituire prevedeau că ACEA trebuia să transfere către AEP două instalații de producție termoelectrice și cinci centrale hidroelectrice, iar Electrabel trebuia să contribuie cu o serie de proiecte pentru construirea unor instalații.
- 6 În plus, AceaElectrabel controlează, integral sau parțial, întreprinderile AceaElectrabel Energia (100 %), AceaElectrabel Elettricità (100 %) și AceaElectrabel Trading (denumită în continuare „AE Trading”, 84,17 %).
- 7 Astfel, structura acestor întreprinderi poate fi ilustrată după cum urmează:

- 8 La 28 ianuarie 2002, Republica Italiană a notificat Comisiei Comunităților Europene două proiecte de ajutor pentru investiții, printre care cel de construire a unei rețele de încălzire urbană situate în apropiere de Roma, care trebuia să fie alimentată cu energie de o centrală de cogenerare, parțial modernizată și transformată, și să furnizeze astfel căldură unui nou cartier (denumit în continuare „ajutorul în cauză”). Costurile de investiție ale acestui proiect se ridicau la 9 500 000 de euro, iar ajutorul în cauză la 3 800 000 de euro.
- 9 Prin scrisoarea din 13 mai 2003, Comisia a notificat Republicii Italiene decizia sa de a deschide, în ceea ce privește ajutorul în cauză, procedura oficială de investigare prevăzută la articolul 88 alineatul (2) CE. Astfel, Comisia a apreciat că ajutorul în cauză era compatibil cu piața comună, dar că era necesară aplicarea principiilor enunțate de Curte în Hotărârea din 15 mai 1997, TWD/Comisia (C-355/95 P, Rec., p. I-2549), prin care a fost confirmată Hotărârea Tribunalului din 13 septembrie 1995, TWD/Comisia (T-244/93 și T-486/93, Rec., p. II-2265) (denumită în continuare „jurisprudența TWD/Comisia”).
- 10 În această privință, Comisia a arătat, pe de o parte, că ACEA era una dintre întreprinderile municipale din sectorul energetic care a beneficiat de scheme de ajutoare (denumite în continuare „ajutorul anterior”) declarate ilegale și incompatibile cu piața comună prin Decizia 2003/193/CE a Comisiei din 5 iunie 2002 privind un ajutor de stat sub formă de scutiri fiscale și de împrumuturi în condiții preferențiale acordate de Italia unor întreprinderi de servicii publice al căror acționariat este în majoritate public (JO 2003, L 77, p. 21, denumită în continuare „decizia anterioară”) și, pe de altă parte, că Republica Italiană nu îi confirmase recuperarea efectivă a sumelor plătite în favoarea ACEA în cadrul acestor scheme, impusă la articolul 3 din decizia anterioară.
- 11 Astfel, potrivit Comisiei, ACEA era beneficiara inițială a ajutorului în cauză, iar AEP a devenit beneficiara actuală numai în urma unei serii de reorganizări. În plus, Comisia a apreciat că ACEA și AEP trebuiau să fie considerate o singură unitate economică și că, în pofida reorganizării interne, același grup, în care este inclusă ACEA, trebuia să fie considerat beneficiarul ajutorului în cauză.
- 12 La 16 martie 2005, Comisia a adoptat decizia în litigiu, prin care a declarat ajutorul în cauză compatibil cu piața comună, suspendând însă plata acestuia către AEP până când Republica Italiană va fi prezentat proba restituirii de către ACEA a ajutorului anterior.

Procedura în fața Tribunalului și hotărârea atacată

- 13 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 3 august 2005, AEP a formulat o acțiune având ca obiect anularea deciziei în litigiu, în conformitate cu articolul 230 CE.
- 14 Prin intermediul primului motiv, AEP invoca o încălcare a articolului 87 alineatul (1) CE, precum și vicii ale motivării deciziei în litigiu și ale examinării referitoare la calificarea ajutorului în cauză drept ajutor de stat. Al doilea motiv era întemeiat pe încălcarea articolului 88 CE și a Regulamentului (CE) nr. 659/1999 al Consiliului din 22 martie 1999 de stabilire a normelor de aplicare a articolului [88] CE (JO L 83, p. 1, Ediție specială, 08/vol. 1, p. 41), precum și pe erori de drept și pe caracterul insuficient și contradictoriu al motivării deciziei în litigiu cu privire la identitatea destinatarului ajutorului în cauză. Al treilea motiv era întemeiat pe nelegalitatea suspendării plății ajutorului în cauză și pe lipsa de relevanță a trimiterii la jurisprudența TWD/Comisia.
- 15 La 6 decembrie 2005, Electrabel a formulat o cerere de intervenție în susținerea concluziilor AEP. Prin Ordonanța din 7 aprilie 2006, președintele Camerei a cincea a Tribunalului a admis această cerere de intervenție.
- 16 La 24 iulie 2007, Tribunalul a solicitat părților și Republicii Italiene să îi furnizeze o probă materială a unei eventuale restituiri a ajutorului anterior de către ACEA, în măsura în care dispuneau de o astfel de probă.
- 17 Prin scrisoarea din 7 septembrie 2007, Republica Italiană a confirmat că ACEA rambursase suma de 1 511 135,88 euro pentru anul 1998 și suma de 1 534 938,78 euro pentru anul 1999.
- 18 Prin scrisoarea din 14 februarie 2008, Comisia a indicat că sumele rambursate de ACEA reprezentau un procent foarte redus din sumele care trebuie restituite în temeiul deciziei anterioare în raport cu calculele cuprinse în bilanțul ACEA pentru anul 2004. Potrivit Comisiei, condiția suspensivă de care depindea plata ajutorului în cauză nu putea, așadar, să fie considerată realizată.
- 19 Prin hotărârea atacată, Tribunalul a respins acțiunea.
- 20 În ceea ce privește primul motiv, Tribunalul a considerat că, atunci când calificase ajutorul în cauză drept ajutor de stat, Comisia nu încălcase articolul 87 alineatul (1) CE, întrucât caracterul local al rețelei de încălzire urbană în cauză nu exclude nici raporturi concurențiale cu alte produse energetice, nici o eventuală atingere adusă schimburilor comerciale între statele membre, și că această constatare era suficient de motivată. Pe de altă parte, Tribunalul a respins ca inadmisibile argumentele potrivit cărora motivarea deciziei în litigiu ar fi contradictorie, iar examinarea referitoare la calificarea ajutorului în cauză drept ajutor de stat ar fi fost insuficientă, considerând că cererea introductivă nu conținea niciun argument în această privință.
- 21 Tribunalul a declarat inadmisibil al doilea motiv în măsura în care era întemeiat pe încălcarea articolului 88 CE și a Regulamentului nr. 659/1999, având în vedere că cererea introductivă în primă instanță nu conținea, potrivit Tribunalului, niciun argument care să aibă legătură cu încălcările menționate. În măsura în care al doilea motiv viza erori de drept, precum și caracterul insuficient și contradictoriu al motivării deciziei în litigiu în ceea ce privește

identitatea destinatarului ajutorului în cauză, Tribunalul a apreciat, pe de o parte, că nu s-a săvârșit o eroare vădită de apreciere de către Comisie prin faptul că a reținut, în cadrul examinării ajutorului în cauză, că ACEA și AEP trebuiau să fie apreciate ca formând o unitate economică și că trebuie să se considere că ACEA figurează printre beneficiarii ajutorului în cauză. Pe de altă parte, Tribunalul a apreciat că decizia în litigiu era suficient de motivată și nu conținea nicio contradicție.

- 22 În ceea ce privește al treilea motiv, Tribunalul a respins argumentele întemeiate pe lipsa unei identități între ACEA și AEP și pe lipsa unui efect de cumul al ajutorului anterior și al ajutorului în cauză, făcând trimitere la considerațiile efectuate în cadrul aprecierii celui de al doilea motiv. De asemenea, Tribunalul a apreciat că, spre deosebire de ceea ce invoca AEP, jurisprudența TWD/Comisia era aplicabilă și în raport cu scheme generale de ajutoare, nu numai în raport cu ajutoare individuale. În sfârșit, potrivit aprecierii Tribunalului, Comisia nu încălcase jurisprudența menționată prin faptul că a considerat că nu este obligată să probeze efectele de denaturare a concurenței pe care le-ar avea cumulul ajutorului anterior și al ajutorului în cauză, nici să cunoască, în prealabil, cuantumul precis al ajutorului anterior.

Concluziile părților

- 23 AEP solicită Curții:

- anularea hotărârii atacate și admiterea concluziilor prezentate în primă instanță;
- în subsidiar, trimiterea cauzei spre rejudecare Tribunalului și
- obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată.

- 24 Comisia solicită Curții:

- respingerea recursului și
- obligarea AEP la plata cheltuielilor de judecată.

Cu privire la recurs

- 25 Recurenta invocă două motive, primul fiind întemeiat pe denaturarea motivelor acțiunii în primă instanță, pe erori de drept, precum și pe caracterul ilogic și contradictoriu al motivării hotărârii atacate în ceea ce privește determinarea beneficiarului ajutorului în cauză. Al doilea motiv se referă la denaturarea motivelor acțiunii în primă instanță, la erori de drept, precum și la caracterul contradictoriu și insuficient al motivării acestei hotărâri cu privire la efectele jurisprudenței TWD/Comisia.

Cu privire la primul motiv, referitor la determinarea beneficiarului ajutorului în cauză

Cu privire la primul aspect al primului motiv, întemeiat pe denaturarea motivelor acțiunii în primă instanță

– Argumentele părților

- 26 AEP consideră că declararea inadmisibilității celui de al doilea motiv invocat în primă instanță, în măsura în care era întemeiat pe încălcarea articolului 88 CE și a Regulamentului nr. 659/1999, rezultă dintr-o examinare superficială a cererii introductive, întrucât trimiterea la aceste norme trebuia să fie coroborată cu argumentația privind eroarea în determinarea beneficiarului ajutorului în cauză. Astfel, determinarea corectă a beneficiarului ar fi relevantă în ceea ce privește respectarea normelor de procedură în materia ajutoarelor de stat.
- 27 Potrivit AEP, problema unei continuități economice între ACEA și AEP ca urmare a transferului ramurii de întreprindere în care era inclus proiectul ce face obiectul ajutorului în cauză a fost analizată pe larg atât în memoriile părților, cât și în cadrul ședinței. Cu toate acestea, Tribunalul nu ar fi ținut cont de această dezbatere, denaturând astfel motivul acțiunii și rezultatele examinării.

– Aprecierea Curții

- 28 Potrivit unei jurisprudențe constante, Tribunalul este obligat să respingă drept inadmisibil un capăt de cerere care îi este prezentat în condițiile în care elementele esențiale de fapt și de drept pe care se întemeiază acest capăt de cerere nu reies în mod coerent și comprehensibil din textul cererii înseși (Hotărârea din 18 iulie 2006, Rossi/OAPI, C-214/05 P, Rec., p. I-7057, punctul 37, și Ordonanța din 13 martie 2007, Arizona Chemical și alții/Comisia, C-150/06 P, punctul 45).
- 29 Prin urmare, după ce a arătat că, în temeiul articolului 44 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul său de procedură, orice cerere introductivă trebuie să cuprindă obiectul litigiului și expunerea sumară a motivelor invocate, în mod suficient de clar și de precis pentru a permite părții să își pregătească apărarea, iar Tribunalului să se pronunțe asupra acțiunii, acesta din urmă a respins în mod întemeiat argumentația întemeiată pe încălcarea articolului 88 CE și a Regulamentului nr. 659/1999 ca inadmisibilă, pentru motivul că respectiva argumentație nu îndeplinește aceste condiții.
- 30 Astfel, cererea introductivă cu care a fost sesizat Tribunalul nu a identificat în mod clar și într-o manieră neechivocă, coerentă și comprehensibilă în ce fel decizia în litigiu ar încălca aceste dispoziții. În plus, AEP nu a prezentat Curții niciun element concret prin care să se demonstreze că cererea introductivă formulată la Tribunal îndeplinea condițiile menționate.
- 31 Mai precis, nu poate fi suficient în această privință să se invoce faptul că trimiterea la dispozițiile menționate trebuia să fie coroborată cu argumentația privind eroarea în determinarea beneficiarului ajutorului în cauză, întrucât cererea introductivă în prima instanță nu a clarificat această legătură și nici modul în care pretinsa eroare ar conduce la încălcarea aceluiași dispoziții.
- 32 În aceste condiții, primul aspect al primului motiv trebuie respins.

Cu privire la al doilea aspect al primului motiv, întemeiat pe erori de drept

– Argumentele părților

- 33 AEP arată că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept prin faptul că a confirmat concluzia Comisiei potrivit căreia ACEA și AEP formează o unitate economică. Astfel, deși mai puțin de 30 % din AEP este deținută de ACEA, 70 % din AEP este deținută de Electrabel, astfel încât ar fi imposibil să se afirme că AEP ar forma o unitate economică cu ACEA.
- 34 Potrivit AEP, din ansamblul jurisprudenței citate de Tribunal în susținerea analizei sale rezultă că puterea de apreciere de care dispune Comisia pentru a determina, în vederea identificării beneficiarului unui ajutor, dacă două sau mai multe întreprinderi formează o unitate economică se limitează la situațiile de control exclusiv de către aceeași persoană sau același grup. În schimb, nu se poate deduce din aceasta că existența unei unități economice poate fi stabilită de Comisie în cazul în care o întreprindere este controlată, precum în speță, de un joint-venture, controlat, la rândul său, de două grupuri distincte, și de una dintre cele două societăți care controlează respectivul joint-venture.
- 35 În plus, potrivit AEP, Comisia nu ar fi aplicat niciodată o asemenea abordare în alte domenii ale dreptului concurenței, deși acest drept recurge, în toate domeniile sale, la aceleași noțiuni. Astfel, spre deosebire de ceea ce ar fi apreciat Tribunalul, noțiunile aplicabile în materia concentrărilor sau a înțelegerilor pot să fie transpuse în domeniul ajutoarelor de stat, cu excepția unor situații specifice care justifică o interpretare diferită.
- 36 În această privință, în decizia sa de aprobare a constituirii AEP, Comisia ar fi calificat acest joint-venture drept concentrare, întrucât era vorba despre o întreprindere autonomă din punct de vedere funcțional în raport cu societățile sale mamă. Or, noțiunea de autonomie funcțională ar fi utilizată în dreptul concurenței pentru întreprinderile comune care, deși sunt controlate de grupuri economice diferite, dispun de propria structură organizatorică și administrativă și intervin pe piață cu mijloace operaționale și financiare autonome.
- 37 Prin urmare, Tribunalul a săvârșit, în opinia AEP, o eroare atunci când a concluzionat, la punctul 142 din hotărârea atacată, în pofida acestei constatări anterioare a Comisiei, că AEP nu dispune de o reală autonomie funcțională în raport cu ACEA și cu Electrabel, dat fiind controlul lor comun asupra AEP. Astfel, Tribunalul ar fi confundat noțiunile de autonomie funcțională și de control, având în vedere că nu orice tip de control afectează autonomia funcțională a unei întreprinderi.
- 38 Pe de altă parte, în măsura în care Tribunalul a considerat, la punctul 142 din hotărârea atacată, că AEP nu este autonomă din punct de vedere funcțional, întrucât comercializarea energiei produse de AEP este realizată de AE Trading, AEP precizează că astfel de considerații sunt lipsite de relevanță, dat fiind că separarea producției, precum și a comercializării cu ridicata, asigurată în cazul de față de AEP, și a comercializării cu amănuntul, efectuată în speță de AE Trading, este obișnuită în sectorul energiei, iar Comisia avea cunoștință de aceasta în momentul aprobării concentrării.
- 39 AEP adaugă că, deși Tribunalul arată că Comisia nu a imputat nicio răspundere în sarcina AEP, și nici nu i-a solicitat acesteia restituirea ajutorului anterior, nu este mai puțin adevărat că AEP și, prin intermediul său, Electrabel suportă consecințele suspendării ajutorului în cauză. Or, în cazul în care Comisia ar fi intenționat să vizeze ACEA, prin intermediul AEP, ar fi trebuit să nu afecteze situația Electrabel și, în consecință, să nu suspende ajutorul în cauză decât până la concurența participației deținute de ACEA, și anume 29,705 %.

- 40 Referirea Tribunalului la Hotărârea din 29 aprilie 2004, Italia/Comisia (C-91/01, Rec., p. I-4355, punctele 50-53), este, potrivit AEP, lipsită de relevanță, întrucât cauza în care s-a pronunțat acea hotărâre privea eligibilitatea unei societăți pentru a beneficia de tratamentul preferențial acordat întreprinderilor mici și mijlocii, iar nu apartenența la o unitate economică. În plus, acea cauză ar fi privit, cel mult, un control exclusiv de către unui grup unic.
- 41 În măsura în care Tribunalul ar fi reținut existența unei continuități economice între ACEA și AEP ca urmare a transferului ramurii de întreprindere în care era inclus proiectul ce constituie obiectul ajutorului în cauză, AEP apreciază că acest transfer nu poate fi suficient pentru a se stabili că ea desfășoară activitatea exercitată anterior de ACEA și că a devenit beneficiarul acestui ajutor. Acest transfer nu poate justifica nici considerația potrivit căreia AEP și ACEA formează o unitate economică.
- 42 În această privință, AEP arată că transferul proiectului menționat a avut loc în contextul unui acord de joint-venture ce reprezenta finalizarea unei proceduri de licitație organizate de ACEA, în cadrul căreia ramura de întreprindere transferată a fost evaluată în mod adecvat potrivit regulilor pieței. Or, ar rezulta din cuprinsul punctului 33 din Comunicarea din partea Comisiei, intitulată „Pentru o punere în aplicare eficientă a deciziilor Comisiei de obligare a statelor membre să recupereze ajutorul de stat ilegal și incompatibil” (JO 2007, C 272, p. 4), că, în cazul unui transfer de active („asset deals”), precum cel din speță, nu există o continuitate între vechea și noua întreprindere.
- 43 În ceea ce privește considerațiile Tribunalului care se referă la riscul ca transferul către AEP a ramurii de întreprindere a ACEA să fi putut urmări să eludeze ordinul de recuperare cuprins în decizia anterioară, AEP amintește că invocase în fața Tribunalului faptul că o operațiune atât de importantă din punct de vedere economic, dar și strategic precum constituirea AceaElectrabel nu putea să fi fost concepută pentru a eluda riscul de suspendare a unui ajutor de stat de o valoare atât de ne semnificativă în raport cu valoarea totală a operațiunii.
- 44 De altfel, apreciind, pe de o parte, că nu revenea Comisiei obligația de a proba obiectivul de eludare, iar, pe de altă parte, că faptul de a constata transferul și prezentarea riscurilor pe care le implică acesta în raport cu normele în materia ajutoarelor de stat reprezintă argumente suficiente din partea Comisiei, Tribunalul ar fi scutit Comisia de obligația sa de a-și motiva deciziile altfel decât printr-o referire la ipoteze teoretice și paradoxale.
- 45 Cu ocazia ședinței, Electrabel a susținut argumentația expusă de AEP prin care se urmărește să se probeze lipsa atât a unei unități economice între AEP și ACEA, cât și a oricărui obiectiv de eludare a ordinului de recuperare cuprins în decizia anterioară în momentul transferului ramurii de întreprindere în cauză de la ACEA la AEP. În special, Electrabel arată că orice risc de eludare nu trebuie să fie evaluat în abstract, ci pe baza unor fapte concrete.
- Aprecierea Curții
- 46 Având în vedere că AEP și Electrabel contestă constatarea Tribunalului potrivit căreia Comisia a putut să considere că AEP și ACEA reprezintă o unitate economică în raport cu ajutorul anterior și cu ajutorul în cauză, este necesar să se verifice dacă Tribunalul a putut să confirme decizia în litigiu cu privire la acest aspect fără a săvârși o eroare de drept.

- 47 În această privință, rezultă din jurisprudența Curții că, în urma unei restructurări care cuprinde transferul unor instalații de producție ale unei societăți către societăți industriale nou-constituite, fosta societate având în continuare interese în aceste societăți industriale nou-constituite, toate aceste societăți pot, în raport cu un ajutor, să formeze, împreună, un grup unic, în pofida faptului că societățile industriale nou-constituite dețin, fiecare, o individualitate juridică distinctă de fosta societate (a se vedea în acest sens Hotărârea din 14 noiembrie 1984, Intermills/Comisia, 323/82, Rec., p. 3809, punctul 11).
- 48 Fosta societate și noile societăți de exploatare pot să formeze o unitate economică, în special în cazul în care restructurarea realizată constituie un ansamblu coerent din punct de vedere industrial și financiar (a se vedea în acest sens Hotărârea Intermills/Comisia, citată anterior, punctul 12).
- 49 Din jurisprudența Curții rezultă de asemenea că o entitate care, întrucât deține participații de control într-o societate, exercită în mod efectiv acest control implicându-se direct sau indirect în administrarea acesteia trebuie să fie considerată ca luând parte la activitatea economică exercitată de întreprinderea controlată (Hotărârea din 10 ianuarie 2006, Cassa di Risparmio di Firenze și alții, C-222/04, Rec., p. I-289, punctele 112 și 118).
- 50 Astfel, în caz contrar, o simplă dezmembrare a unei întreprinderi în două entități distincte, dintre care prima ar continua în mod direct activitatea economică anterioară, iar cea de a doua ar controla-o pe prima, implicându-se în același timp în administrarea sa, ar fi suficientă să lipsească de efect util normele de drept al Uniunii referitoare la ajutoarele de stat. Aceasta ar permite celei de a doua entități să beneficieze de subvenții sau de alte avantaje acordate de stat sau prin intermediul resurselor de stat și să le utilizeze în tot sau în parte în beneficiul primei entități și deopotrivă în interesul unității economice formate de cele două entități (Hotărârea Cassa di Risparmio di Firenze și alții, citată anterior, punctul 114).
- 51 Împrejurarea că membri ai comitetului de gestiune și ai organului de control al entității care deține participații de control într-o societate sunt numiți în cadrul organelor echivalente ale societății controlate poate, pe de o parte, să denote posibilitatea de a exercita, dincolo de o simplă plasare de capitaluri de către un investitor, funcții de control, de orientare și de sprijin financiar, precum și, pe de altă parte, să ilustreze existența unor legături organice și funcționale între entitatea menționată și societatea controlată (a se vedea în acest sens Hotărârea Cassa di Risparmio di Firenze și alții, citată anterior, punctele 116 și 117).
- 52 În speță, nici AEP, nici Electrabel nu au atacat următoarele constatări ale Tribunalului, și anume, în primul rând, acesta din urmă a stabilit, la punctul 103 din hotărârea atacată, că ACEA era beneficiarul inițial al ajutorului în cauză, că a avut loc un transfer al ramurii de întreprindere a ACEA care a beneficiat de ajutorul menționat către AEP și că aceasta din urmă continuă activitatea acestei ramuri de întreprindere. De asemenea, Tribunalul a arătat, la punctul 142 din hotărârea atacată, că energia produsă de AEP este comercializată de AE Trading, deținută în proporție de 84,17 % de AceaElectrabel, care depinde în proporție de 59,41 % de ACEA.
- 53 În al doilea rând, Tribunalul a constatat, la punctul 109 din hotărârea atacată, că AEP este legată atât de ACEA, cât și de Electrabel și că ACEA deține majoritatea capitalului AceaElectrabel care deține, la rândul ei, 50 % din capitalul AEP, iar, la punctul 111 din

această hotărâre, că ACEA a afirmat în mod explicit că deține controlul asupra AEP în comun cu Electrabel.

- 54 În al treilea rând, Tribunalul a arătat, la punctul 119 din hotărârea atacată, că, deși Electrabel este reprezentată prin opt membri din doisprezece în consiliul de administrație al AEP și de patru membri din șase în comitetul său executiv, este necesar acordul unuia dintre membrii ce reprezintă ACEA pentru cele mai importante aspecte, ceea ce îi conferă o putere de blocaj.
- 55 Or, rezultă din jurisprudența amintită la punctele 47 și 48 din prezenta hotărâre că, în astfel de împrejurări, Comisia putea să aprecieze, fără să depășească marja sa de apreciere, că, în urma restructurării efectuate de ACEA, susținută de Electrabel, ACEA și AEP fac parte dintr-un ansamblu coerent în raport cu ajutorul anterior și cu ajutorul în cauză, având în vedere că restructurarea menționată cuprindea transferul ramurii de întreprindere în cauză a ACEA către AEP, că AEP continua activitățile acestei ramuri de întreprindere, că ACEA își menținea interesele în AEP și că energia produsă de AEP era comercializată de AE Trading, aceasta din urmă fiind controlată de ACEA prin participația sa majoritară în AceaElectrabel.
- 56 În plus, având în vedere jurisprudența amintită la punctele 49 și 51 din prezenta hotărâre, reiese din aceleași constatări că se putea considera de către Comisie că ACEA, care deține participații de control comun în AEP, exercita în mod efectiv acest control, intervenind direct sau indirect în administrarea acesteia, atât prin prezența reprezentanților săi în cadrul consiliului de administrație al AEP și în cadrul comitetului executiv al acesteia, cât și prin participația sa majoritară în AceaElectrabel, aceasta din urmă deținând 50 % din capitalul AEP.
- 57 De altfel, Tribunalul a arătat, la punctul 125 din hotărârea atacată, pe de o parte, că acordul de atribuire a ramurii de întreprindere transferate de la ACEA la AEP prevedea o clauză care exclude orice litigiu eventual cu privire la ramura menționată și, pe de altă parte, că ACEA contestase deja, la acel moment, decizia anterioară.
- 58 Or, în asemenea circumstanțe, nu se poate reproșa Tribunalului că a săvârșit o eroare atunci când a apreciat, la punctul 130 din hotărârea atacată, că, în speță, Comisia a stabilit că restructurarea efectuată de ACEA în comun cu Electrabel putea crea riscul de eludare a ordinului de recuperare cuprins în decizia anterioară.
- 59 Astfel, pe de o parte, trebuie să se aprecieze că, spre deosebire de ceea ce pretind AEP și Electrabel, luarea în considerare a unui risc de eludare a ordinului de recuperare a ajutorului anterior nu poate fi condiționată de proba existenței unui astfel de obiectiv în circumstanțele de fapt ale speței. Astfel, dacă aceasta ar fi situația, întreprinderile ar fi incitate să conceapă structuri sociale prin care să se urmărească eludarea recuperării ajutoarelor ilegale, beneficiind de faptul că sarcina probei urmăririi unui astfel de obiectiv ar reveni Comisiei.
- 60 Prin urmare, Tribunalul a apreciat în mod întemeiat că era suficient ca, în speță, Comisia să demonstreze existența unui astfel de risc.
- 61 Pe de altă parte, Comisia putea să aprecieze că, în lipsa constatării existenței unei unități economice cu ACEA, AEP ar putea să continue să desfășoare, în urma restructurării efectuate și sub controlul comun al ACEA, activitatea transferată care a beneficiat de ajutorul anterior și să obțină ajutorul în cauză. În plus, Comisia putea să considere că acordarea ajutorului în

cauză către AEP ar permite ACEA să beneficieze de acesta, dat fiind că AEP și ACEA își desfășoară activitățile economice respective în cadrul unui ansamblu coerent.

- 62 Or, având în vedere jurisprudența amintită la punctul 50 din prezenta hotărâre, posibilitatea ACEA de a beneficia de ajutorul în cauză ar fi suficientă să lipsească de efect util normele Uniunii referitoare la ajutoarele de stat și ar fi, pe de altă parte, contrară logicii jurisprudenței TWD/Comisia.
- 63 În aceste condiții, Tribunalul putea să considere fără să săvârșească o eroare de drept că, atunci când a reținut existența unei unități economice între ACEA și AEP cu privire la ajutorul anterior și ajutorul în cauză, Comisia, care dispune în această privință de o largă putere de apreciere, nu a săvârșit o eroare vădită de apreciere.
- 64 Mai precis, Tribunalul putea să considere că împrejurarea că ACEA exercita controlul asupra AEP numai în comun cu Electrabel și că Electrabel dispunea de o parte mai importantă decât ACEA din capitalul AEP nu se opunea, în speță, constatării de către Comisie a unității economice menționate între ACEA și AEP.
- 65 Această constatare nu poate fi infirmată de celelalte argumente prezentate de AEP.
- 66 În primul rând, trebuie să se considere că, ținând seama de analiza care precedă, nu pot fi reținute argumentele întemeiate, pe de o parte, pe autonomia funcțională a AEP în raport cu ACEA pe care Comisia a constatat-o în cadrul aprecierii sale cu privire la concentrare și, pe de altă parte, pe noțiunea de unitate economică în domeniul înțelegerilor și al concentrărilor. Astfel, după cum a apreciat în mod întemeiat Tribunalul la punctele 135, 137 și 138 din hotărârea atacată, noțiunea de unitate economică în materia ajutoarelor de stat poate să fie diferită de cea aplicabilă în celelalte domenii ale dreptului concurenței.
- 67 În orice caz, nici o eventuală autonomie funcțională a AEP, nici noțiunea de unitate economică ce aparține domeniului înțelegerilor și al concentrărilor nu ar fi susceptibile să pună în discuție împrejurarea că, ținând seama, în special, de puterea de blocaj de care dispune ACEA pentru cele mai importante aspecte ale gestionării AEP, Tribunalul a putut să confirme, în speță, constatarea Comisiei referitoare la controlul comun exercitat de ACEA asupra AEP și la apartenența acesteia din urmă la un ansamblu coerent.
- 68 În al doilea rând, cu privire la argumentul întemeiat pe transferul ramurii de întreprindere în cauză la AEP în cadrul unui pretins transfer de active („asset deal”), este suficient să se arate că normele care privesc acest tip de operațiuni nu pot să își găsească aplicarea în împrejurări precum cele din speță, în care ACEA a reținut un control comun al ramurii de întreprindere în cauză și poate fi astfel considerată ca formând o unitate economică cu AEP.
- 69 În al treilea rând, în ceea ce privește argumentul întemeiat pe referirea Tribunalului la Hotărârea Italia/Comisia, citată anterior, din aprecierile efectuate la punctele 55-64 din prezenta hotărâre rezultă că, fie și presupunând că această referire ar fi eronată, astfel cum pretinde AEP, Tribunalul putea totuși să rețină posibilitatea Comisiei de a constata că ACEA și AEP formează o unitate economică. Prin urmare, acest argument este inoperant.
- 70 În al patrulea rând, în ceea ce privește argumentul AEP potrivit căruia ajutorul în cauză nu ar fi trebuit să fie suspendat decât până la concurența părții din capitalul AEP deținute de

ACEA, este suficient să se arate că, pentru motivele expuse la punctul 61 din prezenta hotărâre, Comisia și Tribunalul puteau să aprecieze că orice ajutor, chiar într-un quantum redus, acordat către AEP era susceptibil să confere avantaje societății ACEA.

- 71 Având în vedere ceea ce precedă, este necesar să se respingă al doilea aspect al primului motiv.

Cu privire la al treilea aspect al primului motiv, întemeiat pe caracterul ilogic și contradictoriu al motivării hotărârii atacate

– Argumentele părților

- 72 AEP critică Tribunalul pentru că s-a limitat să își însușească toate argumentele Comisiei, fără a evidenția contradicția lor și eroarea vădită de drept și de apreciere care viciază aceste argumente.

- 73 Mai precis, AEP apreciază că, întrucât Tribunalul a recunoscut că AEP este controlată de două grupuri distincte și că, dintre cele două grupuri, Electrabel deține participația cea mai importantă, concluzia sa potrivit căreia AEP și ACEA ar aparține unui centru de control unic este contradictorie, arbitrară și lipsită de logică, având în vedere că una și aceeași societate nu poate să formeze în mod logic o unitate economică cu două persoane distincte.

- 74 În plus, considerația Tribunalului potrivit căreia AEP nu este autonomă din punct de vedere funcțional, întrucât comercializarea energiei produse de AEP este realizată de AE Trading nu ar fi însoțită de nicio explicație de natură să clarifice efectele acesteia.

- 75 Potrivit AEP, este irealist și ilogic să se considere, astfel cum ar fi procedat Tribunalul, că AceaElectrabel a fost concepută pentru a eluda normele aplicabile ajutoarelor de stat și că nu revenea Comisiei sarcina de a proba obiectivul de eludare, dar că faptul de a constata transferul și de a expune riscurile pe care le presupunea acesta în ceea ce privește normele în materia ajutoarelor de stat reprezentau argumente suficiente din partea Comisiei.

- 76 Potrivit AEP, Tribunalul s-a contrazis de asemenea atunci când a apreciat, la punctul 140 din hotărârea atacată, că, pentru a stabili existența unei unități economice, trebuie să se ia în considerare participarea întreprinderii în cauză la un grup de societăți al cărui control este exercitat direct sau indirect de una dintre ele, precum și constituirea unui grup unic controlat de o entitate, deși chiar Tribunalul a constatat că AEP era controlată de două entități distincte.

– Aprecierea Curții

- 77 Trebuie să se amintească faptul că, potrivit unei jurisprudențe constante, obligația de motivare a hotărârilor, care revine Tribunalului în temeiul articolului 36 și al articolului 53 primul paragraf din Statutul Curții de Justiție, nu îi impune acestuia să prezinte o motivare care să urmeze în mod exhaustiv și unul câte unul toate argumentele prezentate de părțile în litigiu. Prin urmare, motivarea poate fi implicită, cu condiția de a permite persoanelor interesate să cunoască motivele pentru care au fost luate măsurile în discuție, iar Curții, să dispună de elemente suficiente pentru a-și exercita controlul jurisdicțional (Hotărârea din 2 aprilie 2009, Bouygues și Bouygues Télécom/Comisia, C-431/07 P, Rep., p. I-2665, punctul

42, precum și Ordonanța din 21 ianuarie 2010, Iride și Iride Energia/Comisia, C-150/09 P, punctul 42).

78 În speță, trebuie să se constate că raționamentul Tribunalului este clar și comprehensibil și că este de natură să permită atât AEP și Electrabel să cunoască motivele pentru care Tribunalul a respins motivul în cauză, cât și Curții să dispună de elemente suficiente pentru a-și exercita controlul jurisdicțional.

79 Mai precis, este necesar să se sublinieze că preținsele incoerențe de raționament pentru care AEP critică Tribunalul vizează, în realitate, aceleași preținse erori de drept care au fost deja examinate și respinse în cadrul celui de al doilea aspect al primului motiv, iar nu o lipsă a motivării.

80 În consecință, este necesar să se respingă al treilea aspect al primului motiv și, prin urmare, primul motiv în integralitatea sa.

Cu privire la al doilea motiv, referitor la aplicarea jurisprudenței TWD/Comisia

Cu privire la primul aspect al celui de al doilea motiv, întemeiat pe denaturarea motivelor acțiunii în primă instanță

– Argumentele părților

81 AEP arată că, prin faptul că a afirmat, la punctul 172 din hotărârea atacată, că, în decizia anterioară, Comisia nu era obligată să efectueze o analiză a ajutoarelor acordate în mod individual pe baza unei scheme, Tribunalul a denaturat al treilea motiv al acțiunii prin care se urmărește să se arate că este necesar, pentru a dispune recuperarea unui ajutor acordat în mod individual pe baza unei scheme, să se verifice în prealabil situația individuală a fiecărei întreprinderi în cauză.

82 Astfel, potrivit AEP, este indispensabil să se stabilească înainte de un ordin de recuperare dacă și în ce măsură fiecare întreprindere care aparține categoriei vizate de schema menționată a beneficiat de un ajutor incompatibil cu normele Tratatului CE. Or, în prezenta cauză, această verificare nu ar fi avut loc.

– Aprecierea Curții

83 În ceea ce privește aceste pretenții, este suficient să se arate, pe de o parte, că rezultă dintr-o lectură a punctelor 23-28 din cererea introductivă în primă instanță, precum și a punctelor 147-151 din hotărârea atacată că Tribunalul a rezumat în mod fidel argumentele prezentate de AEP și, pe de altă parte, că Tribunalul a răspuns la aceste argumente la punctele 164-181 din hotărârea atacată.

84 Mai precis, reiese de la punctul 25 *in fine* din cererea introductivă în primă instanță că AEP arăta, printre altele, că, pentru a se putea invoca față de ACEA sau de AEP ilegalitatea ajutorului anterior perceput de ACEA, Comisia ar fi trebuit să examineze în decizia anterioară aplicarea schemelor ajutorului anterior în privința ACEA și că, prin omiterea acestei examinări, Comisia nu putea să se prevaleze de o astfel de ilegalitate.

- 85 Prin urmare, nu se poate reproșa Tribunalului că a denaturat al treilea motiv al acțiunii în primă instanță atunci când a răspuns la argumentele invocate de AEP în special prin constatarea, cuprinsă la punctul 172 din hotărârea atacată, potrivit căreia Comisia nu era obligată să efectueze, în decizia anterioară, o analiză a ajutoarelor acordate în mod individual pe baza schemelor menționate.
- 86 În consecință, primul aspect al celui de al doilea motiv trebuie să fie respins.
- Cu privire la al doilea aspect al celui de al doilea motiv, întemeiat pe erori de drept
- Argumentele părților
- 87 În primul rând, AEP arată că jurisprudența TWD/Comisia, care ar privi aprecierea efectelor unui cumul de ajutoare în ceea ce privește o întreprindere, nu poate să își găsească aplicarea decât în raport cu aceeași întreprindere. Or, AEP ar fi demonstrat, în cadrul primului motiv, că ACEA și AEP însăși nu pot să fie considerate ca făcând parte dintr-o unitate economică. În consecință, Tribunalul ar fi confirmat în mod eronat decizia în litigiu prin faptul că a aplicat jurisprudența menționată.
- 88 În al doilea rând, AEP consideră că, pentru a demonstra că ajutorul anterior cumulat cu ajutorul în cauză putea să producă efecte prejudiciabile, Tribunalul ar fi trebuit să verifice că ACEA primise efectiv un ajutor ilegal, această verificare nefiind efectuată nici de Republica Italiană, nici de Comisie.
- 89 Având în vedere că reiese din raționamentul Tribunalului că analiza pe care Comisia era obligată să o efectueze trebuia să țină seama în special de efectele ajutorului asupra ACEA, Tribunalul a transformat, potrivit AEP, jurisprudența TWD/Comisia într-o nouă condiție de compatibilitate care nu e prevăzută de tratat și prin care se urmărește să se sancționeze faptul că ajutorul anterior nu a fost restituit. Astfel, în loc să ia în considerare eventualul efect de cumul ca element de apreciere a compatibilității ajutorului în cauză cu piața comună, Tribunalul ar fi aplicat jurisprudența menționată ca un instrument pentru a determina rambursarea ajutorului anterior, asigurându-se ca societatea care a beneficiat de ajutorul anterior să nu beneficieze, până la rambursarea menționată, de niciun avantaj ulterior, chiar indirect. Or, Tribunalul s-ar fi abținut să ia poziție în raport cu această obiecție fundamentală și ar fi respins-o, la punctul 188 din hotărârea atacată, printr-o afirmație cu titlu suplimentar care s-ar situa la nivelul unor simple ipoteze.
- 90 AEP subliniază că, în momentul adoptării deciziei în litigiu, era imposibil atât să se prezume existența unui efect de cumul, cât și să se evalueze importanța acestuia. Atunci când examinează o schemă de ajutoare, Comisia ar avea opțiunea de a examina cazurile individuale sau de a se limita la o apreciere generală și abstractă. Dacă aceasta alege cea de a doua variantă, mijloacele sale pentru a se asigura că statul membru în cauză execută decizia ar fi limitate la acțiunile în constatarea neîndeplinirii obligațiilor, întrucât, prin jurisprudența TWD/Comisia, nu s-a avut în vedere să se ofere Comisiei un instrument de sancționare alternativ.
- 91 Astfel, potrivit AEP, dat fiind că prin jurisprudența menționată se urmărește să se evite ca beneficiarul noului ajutor să poată beneficia de un avantaj excesiv pe piață ca urmare a faptului că nu a restituit un ajutor anterior ilegal, aplicarea aceleiași jurisprudențe impune o

examinare concretă și detaliată a avantajelor care decurg din noul ajutor, iar această examinare trebuie să fie efectuată printr-o referire concretă la poziția întreprinderii beneficiare pe piața în cauză în raport cu concurenții săi și cu fluxurile de schimburi comerciale comunitare.

- 92 Astfel, AEP apreciază că, pentru a putea suspenda plata noului ajutor, Comisia trebuie să ajungă la concluzia motivată că efectele denaturării concurenței și a schimburilor comerciale care decurg din cumulul celor două ajutoare, în sectoarele în cauză, ar fi de natură să determine aprecierea în sensul că efectele negative ale noului ajutor prevalează față de efectele pozitive, astfel încât autorizarea sa este imposibilă până la restituirea primului ajutor.
- 93 În consecință, în măsura în care Tribunalul a apreciat, la punctul 186 din hotărârea atacată, că jurisprudența TWD/Comisia nu impune Comisiei să stabilească faptul că un cumul al celor două ajutoare este de natură să afecteze schimburile comerciale, ci ar fi suficientă simpla ipoteză a unui astfel de risc, Tribunalul ar fi săvârșit o eroare de drept.
- 94 În al treilea rând, potrivit AEP, Tribunalul a săvârșit o eroare de drept prin faptul că a apreciat că statul membru și întreprinderea beneficiară a ajutorului nou sunt obligate să prezinte Comisiei elemente care pot demonstra lipsa unui efect cumulativ al ajutorului nou cu ajutoarele anterioare ilegale și nerambursate. Astfel, deși statul membru în cauză trebuie să furnizeze Comisiei elemente de natură să demonstreze că un nou ajutor este compatibil cu piața comună, nici acest stat membru, nici întreprinderea în cauză nu trebuie, potrivit AEP, să furnizeze proba negativă că un cumul al ajutoarelor în cauză nu are niciun efect asupra schimburilor comerciale.

– Aprecierea Curții

- 95 Mai întâi, trebuie să se amintească, pe de o parte, că argumentul potrivit căruia ACEA și AEP constituie două entități economice distincte în ceea ce privește ajutorul anterior și ajutorul în cauză a fost respins în cadrul examinării celui de al doilea aspect al primului motiv. Pe de altă parte, în cadrul aceleiași examinări, s-a arătat că, prin urmare, Tribunalul nu a săvârșit o eroare de drept atunci când a apreciat că, în speță, Comisia a putut să considere că acordarea ajutorului în cauză către AEP permitea ACEA să beneficieze de acesta.
- 96 În continuare, este necesar să se amintească faptul că din jurisprudența Curții reiese că necesitatea de a evita efectul cumulativ al ajutoarelor nerambursate și al ajutoarelor preconizate este aceeași, indiferent dacă este vorba despre ajutoare individuale sau despre ajutoare care fac parte dintr-o schemă de ajutoare, și că jurisprudența TWD/Comisia permite Comisiei să condiționeze compatibilitatea unui ajutor de restituirea prealabilă a unor ajutoare anterioare ilegale (a se vedea în acest sens Ordonanța Iride și Iride Energia/Comisia, citată anterior, punctele 49, 50 și 70).
- 97 Astfel, pe de o parte, Comisia trebuie, după caz, să ia în considerare eventualul efect cumulativ al ajutoarelor anterioare ilegale nerestituite și al noilor ajutoare (a se vedea în acest sens Hotărârea din 15 mai 1997, TWD/Comisia, citată anterior, punctele 26 și 27) și, pe de altă parte, aceasta nu poate constata compatibilitatea cu piața comună a noilor ajutoare decât atunci când elementele pe care le are la dispoziție îi permit să ajungă la o astfel de concluzie (a se vedea în acest sens Ordonanța Iride și Iride Energia/Comisia, citată anterior, punctul 70).

- 98 În speță, Tribunalul a constatat, pe de o parte, că elementele de care dispunea Comisia indicau faptul că ACEA beneficiase de ajutorul anterior și, pe de altă parte, că aceasta nu dispunea de elemente care să-i permită să ajungă la concluzia că lipsește un efect de cumul ilegal și incompatibil cu piața comună al ajutorului anterior și al ajutorului în cauză.
- 99 Or, astfel cum a amintit Tribunalul în mod întemeiat la punctul 187 din hotărârea atacată, rezultă din jurisprudența TWD/Comisia că, în cazul în care Comisia decide să deschidă procedura oficială de investigare, revine statului membru și beneficiarului potențial al unui ajutor nou sarcina de a prezenta Comisiei elementele de natură să demonstreze că acest ajutor este compatibil cu piața comună și că această obligație cuprinde și necesitatea de a dovedi lipsa unui efect cumulat al ajutorului nou cu ajutoare anterioare ilegale, incompatibile cu piața comună și nerambursate.
- 100 Prin urmare, Tribunalul a apreciat în mod întemeiat că, întrucât decizia anterioară s-a referit la o schemă de ajutoare, și nu la ajutoare individuale, astfel încât stabilirea sumelor care trebuie să fie restituite de beneficiarii schemei menționate era de competența Republicii Italiene, aceasta din urmă, ACEA și AEP aveau obligația de a comunica Comisiei, în cadrul procedurii în urma căreia s-a adoptat decizia în litigiu, sumele care trebuie restituite și, dacă este cazul, restituite în temeiul ajutorului anterior în scopul de a demonstra eventuala lipsă a unui cumul de ajutoare ilegale.
- 101 Or, având în vedere că astfel de date nu au fost comunicate Comisiei, rezultă că Tribunalul nu poate fi criticat pentru aprecierea potrivit căreia nu revenea, în speță, Comisiei obligația de a stabili cu exactitate cuantumul ajutorului anterior primit de ACEA înainte de a suspenda plata ajutorului în cauză în temeiul jurisprudenței TWD/Comisia.
- 102 În sfârșit, având în vedere că reiese din jurisprudența Curții că este suficient ca, în speță, Comisia să stabilească faptul că ajutoarele în litigiu pot să afecteze schimburile comerciale dintre statele membre și să denatureze concurența (Ordonanța Iride și Iride Energia/Comisia, citată anterior, punctul 72), Tribunalul a apreciat în mod întemeiat că, în speță, nu revenea Comisiei obligația de a efectua o examinare concretă și detaliată a avantajelor care decurg din ajutorul în cauză printr-o referire concretă la poziția deținută de AEP și de ACEA pe piața în cauză în raport cu concurenții săi și cu fluxurile de schimburi comerciale comunitare.
- 103 Având în vedere tot ceea ce precedă, trebuie să se constate că raționamentul Tribunalului nu este viciat de nicio eroare de drept și că este necesar, așadar, să se respingă al doilea aspect al celui de al doilea motiv.

Cu privire la al treilea aspect al celui de al doilea motiv, întemeiat pe caracterul contradictoriu și insuficient al motivării hotărârii atacate

– Argumentele părților

- 104 AEP arată că Tribunalul recunoaște, la punctul 179 din hotărârea atacată, că nu poate să afirme cu certitudine că ACEA a primit un ajutor incompatibil cu normele tratatului. Prin urmare, AEP nu înțelege motivul pentru care, la următorul punct din această hotărâre, Tribunalul a apreciat că menționarea în raportul financiar al ACEA a riscului eventual de rambursare a unei anumite sume ar constitui un argument suficient din partea Comisiei.

- 105 AEP consideră că punctul 186 din hotărârea atacată este obscur, iar punctul 187 din aceasta este inexplicabil și lipsit de motivare. Pe de altă parte, punctul 188 din această hotărâre nu ar fi motivat.
- 106 În această privință, AEP adaugă că, în măsura în care raționamentul expus de Tribunal în cuprinsul acestor puncte presupune că, potrivit acestuia, Comisia nu primise din partea Republicii Italiene informațiile necesare pentru a efectua examinarea, Tribunalul ar fi trebuit să răspundă la argumentul prezentat cu ocazia ședinței, potrivit căruia, într-un astfel de caz, Comisia nu poate să se pronunțe numai pe baza elementelor de care dispune, ci trebuie să aplice procedura prevăzută la articolul 5 din Regulamentul nr. 659/1999. Or, Tribunalul ar fi omis să răspundă la acest argument.
- Aprecierea Curții
- 107 La punctul 77 din prezenta hotărâre, s-a amintit că obligația de motivare a hotărârilor care revine Tribunalului nu impune acestuia să răspundă în mod explicit la toate argumentele prezentate de părți și că motivarea este suficientă atunci când permite persoanelor interesate să cunoască motivele pentru care au fost luate măsurile în discuție, iar Curții, să dispună de elemente suficiente pentru a-și exercita controlul jurisdicțional.
- 108 În speță, este suficient, pe de o parte, să se constate că raționamentul urmat de Tribunal este clar și comprehensibil și că este de natură să permită atât AEP și Electrabel să cunoască motivele pentru care Tribunalul a respins motivul în cauză, cât și Curții să dispună de elemente suficiente pentru a-și exercita controlul jurisdicțional.
- 109 Mai precis, Tribunalul a explicat, la punctul 180 din hotărârea atacată, de ce, în opinia sa, Comisia putea să considere, în pofida argumentelor expuse de AEP și examinate la punctul 179 din această hotărâre, că ACEA beneficiase de un ajutor anterior ilegal. În plus, rezultă în mod clar din cuprinsul punctelor 186-188 din hotărârea atacată că Tribunalul și-a expus interpretarea cu privire la jurisprudența TWD/Comisia.
- 110 Pe de altă parte, reiese din dosar că AEP nu a invocat argumentul menționat la punctul 106 din prezenta hotărâre în stadiul procedurii scrise în fața Tribunalului, ci pentru prima dată cu ocazia ședinței în fața acestuia, fapt pe care AEP însăși îl recunoaște. Prin urmare, trebuie să se considere că era vorba despre un argument nou prin care se urmărea anularea deciziei în litigiu.
- 111 În această privință, reiese din dosar că acest argument nu constituia o completare a unui argument enunțat anterior, în mod direct sau implicit, în cererea de sesizare a instanței și care să aibă legătură cu acesta. Or, conform articolului 48 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Tribunalului, invocarea de motive noi pe parcursul procesului este interzisă, cu excepția cazului în care aceste motive se bazează pe elemente de drept și de fapt care au apărut în cursul procedurii (a se vedea în acest sens Hotărârea din 12 noiembrie 2009, SGL Carbon/Comisia, C-564/08 P, Rep., p. I-191, punctele 20-34).
- 112 Prin urmare, având în vedere că argumentul menționat la punctul 106 din prezenta hotărâre nu s-a bazat pe elemente noi care să fi apărut în cursul procedurii, nu se poate reproșa Tribunalului că nu a răspuns în mod explicit la acest argument.

- 113 Pe de altă parte, în măsura în care AEP a prezentat argumentul menționat pentru prima dată în stadiul procedurii scrise în fața Curții, reiese dintr-o jurisprudență constantă că a permite unei părți să invoce pentru prima dată în fața Curții un motiv pe care nu l-a invocat în fața Tribunalului ar echivala cu a-i permite să sesizeze Curtea cu un litigiu mai extins decât cel cu care a fost investit Tribunalul. În cadrul unui recurs, competența Curții se limitează, în principiu, la analiza aprecierii realizate de Tribunal în privința motivelor dezbătute în fața acestuia (a se vedea în special Hotărârea din 10 septembrie 2009, Akzo Nobel și alții/Comisia, C-97/08 P, Rep., p. I-8237, punctul 38, precum și Ordonanța Iride și Iride Energia/Comisia, citată anterior, punctul 32).
- 114 În consecință, trebuie să se respingă al treilea aspect al celui de al doilea motiv și, așadar, al doilea motiv în integralitatea sa.
- 115 Prin urmare, este necesar să se respingă recursul în întregime.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 116 Potrivit articolului 69 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Curții, aplicabil procedurii de recurs în temeiul articolului 118 din același regulament, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât Comisia a solicitat obligarea AEP la plata cheltuielilor de judecată, iar AEP a căzut în pretenții, se impune obligarea acesteia la plata cheltuielilor de judecată.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a doua) declară și hotărăște:

- 1) Respinge recursul.**
- 2) AceaElectrabel Produzione SpA suportă propriile cheltuieli de judecată, precum și cheltuielile de judecată efectuate de Comisia Europeană.**
- 3) Electrabel SA suportă propriile cheltuieli de judecată.**

Semnături

* Limba de procedură: italiana.